

סגולותי

מגזין הבטאון המשנה

גליון מס' 73

ערוך מתוך שיעורי לב ארי - ב"ב

חג הסוכות ושמחת תורה - תשפ"ז

דברי התורה מוקדשים לעילוי נשמת מו"א ר' יפת בן יצחק ז"ל הכ"מ.

סגולות חודש תשרי

נבהיר כי הסגולות נלקטו ממקורות שונים
והדברים מוגשים למעיני הנכבדים ואין
המערכת אחראית על תוכנם ו/או אמיתותם כלל
(טל"ח)

סגולות לחג הסוכות

1. סגולה ביטול מחלות וייסורין

בזכות קיום מצות סוכה זוכה להיפטר מכל המחלות והייסורין, דכתיב (תהילים כז, ה): **"כִּי יִצְפְּנִי בְּסֻכָּה... בַּיּוֹם רָעָה"**. והבן. וכמו שאמרו רבותינו בגמרא סוכה (כה:): **"אמר רב, מצטער פטור מן הסוכה"**, פירוש: על ידי הסוכה ייפטר המצטער מכל צער. וכן שנינו במשנה (שם ע"א): חולים ומשמישים פטורים מן הסוכה, שעל ידי מצווה זו יצאו החולים ממחלותיהם (תפארת שלמה" מועדים דף ס).

2. סגולה להתמודד מול יצר הרע

בכח קדושת חג הסוכות לנטוע בלב האדם תקיפות ועוז להתייצב נגד היצר הרע, שיוכל לעמוד כנגדו בקשרי מלחמה כל השנה, וזה שנאמר (שמות לד, כב): **"וְחַג הָאָסִיף – תְּקוּפַת הַשָּׁנָה"**, גורם לתקיפות נגד היצר הרע כל השנה ("חסד לאברהם" רדומסק זצ"ל).

3. סגולה לשמחה

כתבו תלמידי הבעל שם טוב זיע"א, שמכל חג שואבים דבר מסויים: פסח – אמונה, שבועות – תורה, ראש השנה – יראה, יום הכיפורים – תשובה, סוכות – שמחה, שמחת תורה – דביקות. ולפי דרכנו למדנו, שישתדל כל אדם כמה שיותר להיות בסוכה ולשאוב עוד ועוד שמחה, שהרי חג הסוכות

לע"נ הבחור אריה ז"ל בן דוד וזהבה הי"ו

מערכת שיעורי לב ארי – שיעורים שבועיים לאור הפרשה מפי הרב אריה יוסף שליט"א

הוא זמן שמחתנו. וכמו שכתב הרב "אבני נזר" זצ"ל, שהשמחה בסוכות תשלים את חסרון השמחה בעבודת ה' של כל השנה.

3. סגולה לתיקון שינה שלא בקדושה

שינה בסוכה היא תיקון למי שלא ישן בקדושה ("צמח דוד" לרבי דוד מדינוב זצ"ל).

4. סגולה לפרנסה

בחג הסוכות משפיע הקב"ה שפע פרנסה לכלל ישראל (בשם הקדמונים). ולכן נקרא חג הסוכות "חג האסיף", לפי שבחג זה נשפעת פרנסה לכל השנה. ולכן, לא בכדי הדגישה התורה הקדושה בשלושה מקומות את הקשר שבין חג הסוכות לבין איסוף התבואות מן השדה, כמו שכתוב בתורה. וְרִמְזָה רִמְזָה נאה הרב "תפארת שלמה" (רבי שלמה מרדומסק זצ"ל) במשנה סוכה (כח.): "מי שהיה ראשו ורובו בסוכה, ושולחנו בתוך הבית". פירוש: מי שהיה יושב בסוכה בחג הסוכות, בעזרת ה' יתברך יהיה שולחנו – רמז לפרנסה – בתוך הבית שלו.

5. סגולה להשגת הדעת

בוא וראה גודל מעלתה של מצות הסוכה, שכן על ידה זוכה האדם להשגת הדעת, כמו שנאמר (ויקרא כג, מג): "לְמַעַן יֵדְעוּ דִרְתֵּיכֶם", והיינו שעל ידי הדעת יבין כיצד עליו לעבוד את הבורא ברוך הוא, שנאמר (דה"א כח, ט): "יֵדַע אֶת אֱלֹהֵי אָבִיו וְעַבְדָּהוּ" ("זרע קודש" לרבי נפתלי מרופשיץ זצ"ל).

6. סגולה להמתקת הדינים

על ידי מצות הישיבה בסוכה זוכה אדם להמתיק את הדינים עליו, כמו בשבת. וסימנך (ויקרא כג, מב): "בַּסֻּכֹּת תֵּשְׁבוּ שִׁבְעַת" וגו' ראשי תיבות שבת (שפת אמת).

12. סגולת תליית קישוטים בסוכה-

*נהגו לתלות בסוכה שמן זית ולהשאירו עד סוף החג כדי שישאב את קדושת האושפיזין. לאחר מכן, בשמן זה סגולה עצומה להדליק נרות חנוכה.

* נהגו לתלות בסוכה שני בקבוקי יין – כאשר מהבקבוק האחד ישתו בפורים, ומהשני – בפסח (ויש להיזהר שלא יגע בו חמץ).
* נהגו לתלות חיטה ושעורה עד סוף החג ולאחר מכן להשתמש בהן לחמין של שבת.

* נהגו לתלות רימונים, סגולה לזרע בר קיימא.
* יש הנוהגים לתלות אתרוגים ולאחר סוכות לעשות מהם ריבה ולהשתמש בה בט"ו בשבט – סגולה לזרע של קיימא וללידה קלה.
* יש נוהגים לתלות צנצנת של דבש ולהשתמש בה בחג שבועות, כענין שנאמר: "דבש וחלב תחת לשונך" (שיר השירים).
* סגולה נוספת לזרע בר קיימא: לתלות שבעה רימונים בשבע סוכות של רבנים, ולאחר חג סוכות לעשות מיץ מהרימונים האלה ומהכמות הזאת מחלקים למספר נשים לשתות.
* נהגו לתלות בסוכה תפוחים ולאחר סוכות לאכול אותם, סגולה לרפואה שלמה.

סגולות נוספות שהובאו בשם 'אביעה סגולות'

- סגולה לרפואה שידליק נר בכל יום לאושפיזין שבאותו היום.
- סגולה לאדם שיש לו מחלוקות רבות בביתו: ללמוד מסכת 'סוכה' בתוך הסוכה.
- כל המהדר בקניית ארבעת המינים יפים – זוכה לבנים צדיקים ובעלי תורה, וזוכה הוא ובניו לחיי העולם הזה והעולם הבא, אם אינו עושה כן לשם גאוה. ('מועד לכל חי').
- סגולה לבעל ייסורים: ינשק את קירות הסוכה, כיוון שהם כולם במידת הרחמים.
- יתלה בסוכה שמן זית וישאירו עד סוף החג כדי שישאב את קדושת הסוכה והאושפיזין, ובשמן זה יש סגולה עצומה להדלקת נרות חנוכה הקרב ובא.
- סגולה לזרע קיימא ולידה קלה: לתלות אתרוגים בסוכה ולאחר סוכות לעשות מהם ריבה ולאכולה בט"ו בשבט.

• בברכת חג שמח לכל בית ישראל

סגולות למוצאי חג הסוכות

סגולת ארבעת המינים:

- הדס – יש הנוהגים לברך במשך השנה את ברכת הבשמים שבהבדלה על ההדסים של ארבעת המינים.
- אתרוג – נוהגים לעשות ריבה מהאתרוג שבירכו עליו בחג הסוכות, ואוכלים ריבה זו בט"ו בשבט עם שאר הפירות שנוהגים לאוכלם בט"ו בשבט.
- עוד מובא בספרים כי אכילת האתרוג אחרי חג הסוכות היא סגולה לחולי לב. ויש אומרים כי אכילה מהאתרוג שבירכו עליו בסוכות היא סגולה לאישה עקרה שתיפקד בעז"ה. וכן העיד מרן אביר הרועים הגר"ע יוסף זצ"ל: (חזון עובדיה סוכות, תנ): "ואני יודע מעשים, שהאתרוג שברכתי עליו בימי החג ויצאתי בו ידי חובת המצווה, חילקוהו בני ביתי לנשים חשוכי בנים, אחר שמונה שנים ושתים עשרה שנה מנישואיהם, ונתנו לכל אחת חתיכה מן האתרוג, ובאותה שנה נפקדו בבנים ובבנות לחיים טובים ולשלום".
- סגולה להניח את הלולב קשור עם ההדס והערבה על גבי פתח החדר שיישן בו, ולהשאירם מונחים שם עד ערב פסח, ובערב פסח משליכים אותם במדורת שריפת החמץ ובתנור של אפיית המצות. ובספר "סדר היום" כתב לשמור במקום מיוחד בבית כל ארבעת המינים שבירכו עליהם, ולא לזורקם ח"ו, וזו סגולה להינצל מכל צרה.
- ערבה חבוטה – מצניעים את הערבות החבוטות והיא סגולה לשמירה ובספר זכירה (חלק ב' דף ר"ג ע"א) כתב: שיקח אתו את הערבות כשיוצא לדרך, שיש בזה סגולה להינצל מליסטים, או שידע בבירור באיזה מקום הם מונחים בבית, וכשיזכור יועיל בשעת הסכנה.

הסגולות דלקמן מתוך המדור עיצה ותושייה בעלון 'טוב לחסות בה'

- מובא בספר 'רפאל המלאך' (דיבור): "אדם שנהיה אילם פתאום או שהחל לגמגם – יניחו בפיו קילפת אתרוג ויחזור לדבר כרגיל".
- כותב ר' חיים פלאג'י זצ"ל: "היוצא לדרך, יקח מעט ערבות שהשתמש בהם ל'הושענות' או שלפחות ידע היכן הן מונחות בביתו, ובשעת סכנה ח"ו יאמר: "אני והו הושיעא נא. וכן הנושא ערבות מסיר את פחדיו".
- מובא בליקוטי מהרי"ח: "סגולה לזרע של קיימא, לבשל במים את שיירי הערבות אשר נחבטו ביום הושענא רבא ולשתותם".
- כתב ה'אלף המגן: "סגולה ללידה קלה – ביום הושענא רבא, לאחר התפילה, תקח המעוברת את האתרוג ותסיר את פטמתו ע"י נשיכה, ומיד אח"כ תחלק צדקה לעניים ותתפלל לה' שיזכה אותה בפרי בטן, ותכוון בזה לתקן האכילה שאכלה חווה מעץ הדעת.
- אמר האדמו"ר מבעלז זצ"ל: 'המתפלל את תפילות שמיני עצרת בכוונה – מובטח לו שכל תפילותיו שלא זכו להתקבל במשך השנה, יעלו ויתקבלו ביום זה במרומים'.

בברכת פתקא טבא וחג שמח לכל בית ישראל

סגלת קריאת פרשיות המועדים – הגה"ק ר' חיים פלאג'י זי"ע מביא בספרו 'רפואה וחיים' "קריאת פרשיות המועדים הפתובים בפרשת פנחס מסגלים בקריאתם לבטל דינים, ומסגלים לזכות בדיני עפ"י"ם" כתב הרב חיים פלאג'י סגלה להנצל מהגזיז לקרא את הקרבנות שבפרשת פנחס.

סגלת קריאת חתן תורה וחתן בראשית: 'חתן תורה משפיע תורה וחתן בראשית משפיע עשירות' – הפסקי תשובות בהערות סימן תרסט הערה 19 הביא בשם עין לקוטי מהרי"ח, ובמשמרת שלום סי' מ"ז מביא ב' המנהגים. ובאמרי פנחס אות ר"י בשם הה"ק מקורץ זי"ע חתן תורה משפיע תורה וחתן בראשית משפיע עשירות ולכן יש להקפיד לבל יכבד איש קמצן בחתן בראשית כי הלא פתיב טוב עין הוא יברך. עכ"ל.

סגולות מגדולי

ישראל

שנתבקשו

לישיבה של

מעלה בחודש זה

הועתק מתוך

העלון הנפלא

'מליצי יושר'

כ' תשרי יומא דהילולא של בעל הפלא יועץ

רבי אליעזר ב"ר יצחק פאפו זי"ע הבטיח:

'ממי שאקבל ממנו טובה, אשתדל לשלם לו במיטבא,

ולבקש רחמים עליו'

מנהגן של ישראל תורה שעושים חתני תורה בשמחת התורה, וזמן שמחה הוא לכל ישראל, ישמח ישראל בעושייו שמחה של מצוה לגומרה של תורה, וכן המרבה לשמוח ובפרט בעת שעושים השבע הקפות, מנהג חסידים ואנשי מעשה לפזז ולכרכר לפני הספרים בשירות ותשבחות ושמחות וגיל, והיא סגולה נפלאה לזכות לו ולזרעו לכתרה של תורה.

ומנהג החתנים להרבות קצת בסעודה ולשמוח עם אחוזת מריעיו שמחה של מצוה, ובודאי מצוה רבה היא, וצריכים מנהיגי הקהילות לתקן תקנות למעט בהוצאות כדי שלא יכרה, ויוכל כל אדם עשות, כי ראוי לכל אדם לעשות גם את זאת פעם אחת בחייו, אך אלו דברים שאין להם שיעור שלא יהא מצוה בעבירה, ובמקום גילה שם תהא רעדה, וחס להו לזרעא ד'ישראל ביום שמחת התורה לעבור על התורה ח"ו, רק ישמח ישראל בעושייו על פי התורה במדה ובמשורה, ובזה יזכו לכתר תורה ולראות בבנין בית הבחירה שיבנה בב"א. (פלא יועץ ערך חתן).

מצוה נדירה שהמקיים אותה נוטל שכר כנגד כולם

כתב בשו"ע הרב (ת"ת פ"ב ס"א): 'מצות עשה של תלמוד תורה על כל אדם לעצמו ללמוד כל התורה שבכתב ושבעל פה כולה'. וכ"כ בסעיף י' וז"ל: ללמוד פעם אחת כסדר [תנ"ך] וכל התלמוד בבלי וירושלמי ומכילתא וסיפרא וסיפרי ותוספות וכל המדרשים מתנאים ואמוראים כמו מדרש רבה ותנחומא ופסיקתות וכיוצא בהן ומדרשי רשב"י (-זוהר) כדי שיוכל לגמור כל התורה שבעל פה כולה פעם אחת בחייו, עכ"ל.

זה מצוה שרק יחידי סגולה מקיימים אותה, וקל מאד לקיימה אם מקציבים לזה זמן מועט בכל יום, ובה זוכים לקיים מצוה נדירה של מצות ת"ת ששקול כנגד כל המצוות, ואין לשער גודל השכר שזוכים עבור זה בפירות בעוה"ז והקרן לעוה"ב

נתפרסם לזכות י.ב.ח.ה. לנחת דקדושה מכל י"ח

'אמרות טהורות' להג"ר בנימין ב"ר לוי חדאד זצ"ל מג'רבה

כתב בהקדמת ספרו, וז"ל:

"והני מברך בברכה המשולשת בני חיי ומזוני לכל הלומד בספרי זה אפילו פעם אחת בשבוע, ברך ה' חילו להיות מוצלח בנכסיו בזכות הרבנים הנזכרים פה, יאריך ימים ושנים ביראת ה', וכל ימיו יהיה דשן ורענן וינצל מכל צרה וצוקה, אמן כן יהי רצון".

שמח זבולון בצאתך וישכר באהליך. ב' במסורה, הכא, ואידך 'ואל תשכן באהלך עולה'. ובירך יעקב פירש, שהמסורה באה לרמוז שיזהר האדם כשיחזיק ביד לומד תורה שילמוד בביתו, שישים עין פקוחה שלא יתיחד אותו הלומד עם אשתו בבית, וזהו 'ואל תשכן באהלך עולה', ע"ש. ולפי דרכו יש לרמוז ד'ואל תשכן באהלך עולה' ר"ת 'תובע', שיזהר שלא יבא הלומד להיות תובע אשתו לעבירה ח"ו.

ולענ"ד נראה לפרש המסורה לפי מה שאמרו רז"ל שהצדקה והחזקת ידי לומדי תורה וכל המצוות הנעשות מממון של אדם, צריכים להיות ממון של היתר דוקא, ולא מממון הבא מגזל ועושה ועול ומרמה, וזהו 'שמח זבולון', כשישכר באהלך' שאתה מחזיק בידו, כי בצל החכמה בצל הכסף, רק בזאת צריך אתה להזהר ד'אל תשכן באהלך עולה', שהממון הבא לידי מצד איסור שיהיה אל תשכינהו באהלך, כלומר התרחק מזה, ועי"ז 'שמח זבולון בצאתך'.

מוסרי הג"ר אלחנן יוסף הרצמאן זצ"ל

'מבטיח אני להעושים לטובת נשמתו' אלחנן יוסף בן שמואל וצפוריה, להתפלל

בעדם שיהיה נפקד בכל מה שצריך במהרה דידו'

בנוהג שבעולם כשבני זוג מתחתנים, מיד הכל מתעניינים ושואלים אותם איך הם מסודרים בדירה ברהיטים ובפרנסה, ביחוד דשים בנושא זה של הדאגה לסיפור הזוג המוחתנים הורי הזוג, שכל שיחם ושיגם בזאת לפני החתונה וגם לאחריה. יש הורים שמקדימים להקדיש דאגתם בנושא זה כבר מיד עם בא ילדם לאור העולם, ולמן היום הראשון להילולתו הם חוסכים כסף יום יום ומפקידים לצורך הגדולה וסדור הזוג, ורבים הם גם הבנים שנוטשים את הגמרא בגיל מוקדם מפני שהם מתחילים לדאוג לסדורם אחרי נשואיהם. הנושא הזה הפך לדאבון לב לשיגרה בפי הכל לשיחת הבריות יום יום וכמעט נעשה ענין של מנהג המדינה.

ועתה נבואה חשבון ונתבונן היטב בדבר, עוד לא היה דור כדורנו שסידורי החיים שלו היו כל כך ימים ונוחים, לחיצה קלה בכפתור ואור החשמל מאיר בכל פינה, תנועת אצבע במכשיר הגז והאש מוכנה לבישול, הפעלה ללא כל התאמצות יתר של מכות הכביסה והכביסה מוכנה נקיה ויבשה, ובנוסף לכך יש בדורנו כל מיני קופסאות מאכל המוכנות ומזומנות מיד לאכילה.

לעומת זאת כמה היה צריך להתאמץ בדורות הקודמים בהכנת כל מיני חומרים והפעלתם עד שהצליחו להאיר את החשיכה, כמה היו צריכים לנפח את האש בעצים הרטובים עד שהאש היתה ללהבה, ולבסוף ריקה היתה הקדירה. למרחק רב עד הנהר היה צורך להטלטל עם הכביסה ביום של קור, ולא במהרה ולא בנוח היו מייבשים את הבגדים המכובסים על חבלים מתוחים, א"כ איפוא הכל שפיר יפה היום, אבל לצערנו עוד לא היה דור שהיה עצבני כל כך מרוגז חסר סיפוק כדורנו אנו, מעולם עוד לא היו כל כך הרבה טרגדיות משפחתיות כמו היום.

סגולות יקרות מהרה"ק רבי אליהו ב"ר שלמה

גוטמאכר זי"ע

יא"צ כ"ד תשרי

סגולה לקבלת התפילה: בספרו (ריש מסכת תענית) כתב, שהסיבה שאין האדם נענה בתפלתו, הוא בגלל המקטריגים שאינם מניחים תפלתו לעלות למעלה.

והעצה לזה, שבעת שהוא זקוק לרפואה וכדומה, ילמוד איזה ענין בתורה העוסק בענין רפואה, ובשעה שלומד הרי שכינה שורה כנגדו, לכן יכין אז במחשבתו באמצע לימודו בקשתו לה' ויושע, כי אין המקטריגים תופסים מחשבות בני אדם ואינם יודעים כי בשעת לימודו הוא עוסק בתפלה, לכן יעלה תפלתו לה' בלי מקטריגים.

וז"ל: ברור אצלי אף בלי שום ראייה, רק מצד הסברא, דיש להתחכם שתתקבל התפילה ולהעמיס בשעת הלימוד מבוקשו בתוך תיבת הלימוד אשר מוציא מפיו, ויותר אם העמים [תפילתו] בלשון הקרא אשר הועמד הדרש עליו

סגולה להפוך מזלו לטובה: ללמוד בספרו 'צפנת פענח' מאמר י"ד, ולכוין בתפילת מעריב בתיבות 'מסדר את הכוכבים במשמורתיהם ברקיע כרצונו'. (הבאנו המאמר בגליונות 'מליצי יושר' שנת תשפ"ג עם ביאורים והערות).

סגולה להינצל משונא: ללמוד בספרו 'צפנת פענח' מאמר א', ולכוין כוונות האמור שם. (הבאנו המאמר בגליונות 'מליצי יושר' שנת תשפ"ג, עם ביאורים והערות).

סגולה לישועה: ללמוד מסכת קנים עם פירוש הרע"ב ותוס' יו"ט, ופירוש 'קן מפורשת' מבנו הג"ר צבי הירש זצ"ל, ואח"כ יעמוד ויאמר: אתה ה', חביבין ישראל לפניך, וחביבה יתירה נודעת להם שנקראו לך בנים, וזה הוא במה שבראת בין הריבוי מיני עופות הכשרים, שהם יותר מטמאים, רק תורים ויונים ביתיים להביא קרבן לפניך מהם, ואנחנו דומים במידתנו להם, עשה עמי חסד כרחם אב על בנו' ויפטר בקשתו, שיהיה נענה, ואם לא יבוא ישועה, יעשה כן עד ג' ימים, בכל יום פעם אחד'.

להינצל ממגפה: ז"ל (יריעות שלמה): בעוה"י רואים אנחנו כי הצליח ה' ב"ה אותנו, והסיר החול' מעירינו בימים האלו, ובפרט כי משבת קדש פרשת וירא, אשר קראנו בהכנה"ס ובבהמ"ד הסדר כולה שמדבר מהצלות ותפילות אברהם אבינו ועקידה בעמידת השומעים, והארון הקודש נשאר פתוח מן ההוצאה ועד ההכנסה, ואף הנשים היו עומדות ביראת ה', ועל כלם בא ישועה, שהוקל החול'. ולדעתי יש בזה סגולה גדולה לעשות כן בשעת המגיפה ר"ל. [והיינו לקרות בתורה פרשת וירא] אף שאינה בשבוע של פרשת וירא, ואמנם יהיה במעמד אנשים ונשים וטף בעמידה באימה ובראיה.